

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 640/2013-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. októbra 2013 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti A., s. r. o., B., zastúpenej obchodnou spoločnosťou A., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. P. Č., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 3 Er 898/2013 z 13. augusta 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti A., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. septembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti A., s. r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej obchodnou spoločnosťou A., s. r. o., B., v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. P. Č., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 Er 898/2013 z 13. augusta 2013 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“).

Sťažnosť sťažovateľky smeruje proti uzneseniu okresného súdu v časti jeho výroku, ktorým okresný súd nevyhovel návrhu sťažovateľky ako povinnej v exekučnom konaní na povolenie odkladu exekúcie z dôvodu podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku a navrhovaný odklad exekúcie nepovolil. Z obsahu pripojeného uznesenia okresného súdu vyplýva, že týmto uznesením okresný súd súčasne rozhodol o zamietnutí námietok sťažovateľky proti exekúcii, ako aj o jej návrhu na povolenie odkladu exekúcie.

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla:

«Dňa 19. 3. 2009 podal žalobca: H. s. r. o. proti sťažovateľovi ako žalovanému žalobu o zaplatenie EUR 18 494 s príslušenstvom, ktorej Medzinárodný obchodný rozhodcovský súd v B. (ďalej aj len ako „MORS“) svojim rozsudkom zo dňa 12. 5. 2009, sp. zn. 3/2009 vyhovel. Tento rozsudok bol následne rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II zo dňa 29. 11. 2011, sp. zn. 26 Cb/78/2010 (právoplatný 21. 12. 2011) na návrh sťažovateľa zrušený z dôvodu, že pri jeho vydaní došlo k porušeniu zásady rovnosti účastníkov konania (dôvodom bolo nedoručovanie písomností sťažovateľovi a nemožnosť sa k nim kvalifikovane vyjadriť).

Na základe tejto skutočnosti bola vec opätovne vrátená na konanie pred MORS, ktorý rozsudkom zo dňa 25. 9. 2012 v spojení s opravným uznesením, sp. zn. 3/2009, zo dňa 10. 10. 2012 (ďalej aj len ako „Rozhodcovský rozsudok“) opätovne rozhodol v prospech žalobcu. Na základe Rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu je na Okresnom súde Bratislava I z podnetu spoločnosti H. s. r. o. ako oprávneného vedené exekučné konanie pod sp. zn. 3 Er/898/2013, v ktorom je sťažovateľ povinným.

Podľa názoru sťažovateľa bol Rozhodcovský rozsudok vydaný v rozpore so zákonom a boli ním dotknuté práva sťažovateľa v dôsledku porušenia zásady rovnosti účastníkov rozhodcovského konania, nakoľko pri jeho vydaní MORS nevykonal nové dokazovanie, výlučne odkázal na pôvodný zrušený rozhodcovský rozsudok bez toho aby akýmkoľvek spôsobom odstránil vady vytknuté všeobecným súdom pri konštatovaní porušenia zásady rovnosti účastníkov konania. Vzhľadom na uvedené podal sťažovateľ dňa 19. 11. 2012 žalobu na zrušenie Rozhodcovského rozsudku. Dňa 22. 5. 2013 Krajský súd v Bratislave rozhodnutím sp. zn. 1 Ncb/14/2013 rozhodol, že na konanie o žalobe sťažovateľa, ktorej predmetom je zrušenie Rozhodcovského rozsudku je miestne príslušný Okresný súd

Bratislava I, na ktorom sa v súčasnosti vedie konanie o zrušenie Rozhodcovského rozsudku pod sp. zn. 31 Cb/142/2013.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa vedie súdne konanie, ktorého predmetom je zrušenie Rozhodcovského rozsudku, podal sťažovateľ dňa 29. 5. 2013 návrh na odklad exekúcie vedenej na základe Rozhodcovského rozsudku v súlade s § 56 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej aj len ako „Exekučný poriadok“). Návrh na odklad exekúcie odôvodnil sťažovateľ nasledovnými skutočnosťami:

1. exekučný titul, na základe ktorého prebieha predmetná exekúcia nie je materiálne vykonateľný a teda prebiehajúca exekúcia je neprípustná čo je dôvodom na zastavenie exekučného konania, nakoľko exekučný titul neobsahuje všetky zákonné náležitosti (miesto rozhodcovského konania), exekučný titul neobsahuje zákonom vyžadované odôvodnenie rozhodcovského rozsudku a exekučný titul nie je právoplatný (bližšie v článku I návrhu na odklad exekúcie);

2. vedie sa súdne konanie, ktorého predmetom je zrušenie exekučného titulu a na základe doterajších súdnych rozhodnutí v obdobných právnych veciach je možné očakávať, že exekučný titul bude zrušený pre porušenie zásady rovnosti účastníkov konania (bližšie v článku II návrhu na odklad exekúcie);

3. vedie sa konanie o zrušenie spoločnosti oprávneného bez likvidácie čo môže viesť k zastaveniu exekučného konania (bližšie v článku III návrhu na odklad exekúcie).

Na doplnenie je potrebné uviesť, že povinný v rámci podaných námietok uplatnil kompenzačnú námietku – nárok sťažovateľa voči oprávnenému vo výške EUR 26 695,06 s príslušenstvom, ktorý je predmetom konania vedeného na Medzinárodnom obchodnom rozhodcovskom súde v B. pod sp. zn. 4/2009, ktoré do tohto času nie je právoplatne ukončené. Na základe uvedeného je zrejmé, že je vedené ďalšie konanie, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť spôsobujúca zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku ak bude nárok sťažovateľa rozhodcovským súdom priznaný, čo je opätovne dôvodom na povolenie odkladu exekúcie v tejto právnej veci...

Exekučný súd je v súlade s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené predpoklady na vedenie exekučného konania, a to o. i. aj skutočnosť či je exekučný titul v súlade so zákonom

a či splňa podmienky materiálnej vykonateľnosti. Napriek skutočnosti, že exekučný titul je formálne opatrený doložkou o vykonateľnosti, nezbavuje to exekučný súd povinnosti preskúmať exekučný titul z hľadiska jeho materiálnej vykonateľnosti.

Ak je exekučné konanie vedené na základe exekučného titulu, ktorým je Rozhodcovský rozsudok, je exekučný súd povinný skúmať aj to, či toto rozhodnutie splňa formálne a obsahové náležitosti rozhodcovského rozsudku stanovené v § 34 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v platnom znení (ďalej aj len ako „Zákon o rozhodcovskom konaní“). Jednou z týchto základných náležitostí rozhodcovského rozsudku je (i) miesto rozhodcovského konania [§ 34 ods. 2 písm. d) Zákona o rozhodcovskom konaní] a (ii) odôvodnenie rozhodcovského rozsudku [§ 34 ods. 2 písm. g) Zákona o rozhodcovskom konaní], ktoré musí splňať zákonom stanovené formálne a obsahové náležitosti (§ 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 51 ods. 3 Zákona o rozhodcovskom konaní).

Rozhodcovský rozsudok, ktorý je exekučným titulom neobsahoval ani miesto rozhodcovského konania ako ani žiadne relevantné odôvodnenie, nakoľko sa odvoláva na odôvodnenie rozhodcovského rozsudku zo dňa 12. 5. 2009, ktorý bol zrušený Okresným súdom Bratislava II, a teda ako taký neexistuje, a teda je zřejmé, že predmetný Rozhodcovský rozsudok neobsahuje všetky náležitosti predpokladané Zákomom o rozhodcovskom konaní.

Ako konštatoval Ústavný súd SR v uznesení zo dňa 12. 5. 2011, sp. zn. IV. ÚS 183/2011: jedným z predpokladov vedenia exekučného konania je relevantný exekučný titul, keďže bez jeho existencie nemožno exekúciu vykonať, a teda ak neexistuje spôsobilý exekučný titul či už z hľadiska formálneho alebo materiálneho, exekúcia je neprípustná čo je dôvodom na zastavenie exekučného konania. Všeobecný súd je povinný v priebehu celého exekučného konania ex offo skúmať, či sú splnené predpoklady na vedenie takéhoto konania.

Podľa rozsudku Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo/164/96 Súdna exekúcia môže byť nariadená len na základe exekučného titulu, ktorý je vykonateľný vo stránke materiálnej aj formálnej. Ak bude exekúcia podľa titulu, ktorý tieto požiadavky nespĺňa, aj napriek tomu nesprávne nariadená, musí byť v každom štádiu i bez návrhu zastavená.

Okresný súd Bratislava I rovnako v napadnutom Uznesení žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo je exekúcia prípustná ak prebieha na základe exekučného titulu, ktorý nespĺňa zákonom stanovené náležitosti čo sťažovateľ namietal v podanom návrhu na odklad exekúcie.

Vychádzajúc zo súdnej praxe Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR, pre výkon exekúcie chyba v prejednávanej veci spôsobilý exekučný titul, t. j. po stránke formálnej aj materiálnej právoplatný a vykonateľný exekučný titul a z toho dôvodu je exekúcia neprípustná, na túto skutočnosť však pri nepovolení odkladu exekúcie Okresný súd Bratislava I žiadnym spôsobom neprihliadal a dostatočne neodôvodnil, prečo je Rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul po materiálnej stránke vykonateľný nakoľko sa zaoberal len čiste formálnou stránkou tohto rozhodnutia v rozpore s § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Ak súd konštatoval v napadnutom Uznesení, že pri povoľovaní odkladu exekúcie je potrebné prihliadnuť aj na skutočnosť, či povolenie odkladu exekúcie obmedzuje vymožitelnosť práva oprávneného, mal rovnako odôvodniť prečo považuje poskytnutie súdnej ochrany oprávnenému pri vymožitelnosti jeho práva za dôležitejšie oproti poskytnutiu práva sťažovateľovi ako povinného pri vzniku majetkovej ujmy vykonaním exekúcie, ktorá je neprípustná a ktorej zastavenie možno očakávať na základe dôvodov uvedených povinným, ak odkladom exekúcie v tomto prípade nedochádza k zhoršeniu ani k zániku vymožitelnosti nároku oprávneného, ktorý je predmetom exekučného titulu, a teda neexistuje skutočnosť, ktorá by bránila povoleniu odkladu exekúcie nakoľko povolením odkladu by nebol oprávnený poškodený v žiadnom rozsahu...

Napadnuté Uznesenie neobsahuje žiadne relevantné odôvodnenie, ktoré by dávalo odpovede na všetky sťažovateľom namietané skutočnosti nakoľko žiadnym spôsobom neodôvodňuje, prečo Okresný súd Bratislava I nemal za preukázané naplnenie zákonných podmienok pre povolenie odkladu exekúcie.

Okresný súd Bratislava I sa pri odôvodnení nepovolenia odkladu exekúcie obmedzil len na konštatovanie, že sťažovateľ ako povinný nepreukázal že sú tu dôvody, na základe ktorých možno očakávať zastavenie exekúcie, pritom konštatoval, že povinný preukázal, že sa vedie súdne konanie o zrušenie exekučného titulu.

Ako konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí zo dňa 19. 1. 2011, sp. zn. 6 Cdo/141/2010 základným predpokladom pre povolenie odkladu exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku je, že súd pozitívne posúdi, či v prebiehajúcim súdnom konaní, vzhľadom na skutkové tvrdenia uvedené v žalobe je pravdepodobné očakávať úspech žaloby a teda zastavenie exekúcie. Takéto posúdenie v napadnutom Uznesení Okresného súdu Bratislava I však úplne absentuje.

Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. II. ÚS 1/09 konštatoval, že pred povolením odkladu exekúcie podľa § 56 ods. 2 exekučného poriadku by malo byť dostatočne osvedčené, že sa začalo konanie alebo iný právny postup, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť spôsobujúca zastavenie exekúcie podľa § 57 Exekučného poriadku. Ústavný súd teda explicitne nevyžaduje vydané uznesenie o odklade vykonateľnosti exekučného titulu, ako dôvodil Okresný súd Bratislava I v napadnutom Uznesení, ale konštatuje že postačuje ak je zo strany povinného preukázané, že sa vedie konanie, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť spôsobujúca zastavenie exekúcie, čo je v tomto prípade konanie o zrušenie Rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu. Túto skutočnosť sťažovateľ preukázal dostatočným spôsobom, čo aj konštatuje Okresný súd Bratislava I v napadnutom Uznesení, avšak Okresný súd Bratislava I ju žiadnym spôsobom bližšie nevyhodnotil z hľadiska možnosti privodenia dôsledku zastavenia exekúcie.

V konaní o zrušenie Rozhodcovského rozsudku je navyše možné sa domnievať, že bude Rozhodcovský rozsudok, ktorý je exekučným titulom zrušený, a to s prihliadnutím na doterajšie súdne rozhodnutia v obdobných právnych veciach (s rovnakým skutkovým a procesným základom), kedy bol zrušený aj pôvodný rozhodcovský rozsudok vydaný Medzinárodným obchodným rozhodcovským súdom dňa 12. 5. 2009, sp. zn. 3/2009 rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II zo dňa 29. 11. 2011, sp. zn. 26 Cb/78/2010, na ktorý sa v plnom rozsahu odvoláva aj exekučný titul v predmetnej právnej veci bez akéhokoľvek odstránenia väd vytknutých všeobecným súdom pri konštatovaní porušenia zásady rovnosti účastníkov konania. Na základe uvedeného je zrejmé, že aj exekučným titulom (nakol'ko sa vo svojom odôvodnení odvoláva v plnom rozsahu na pôvodný rozhodcovský rozsudok) bola porušená rovnosť účastníkov konania, a teda exekučný titul musí byť v predmetnom konaní zrušený. Toto konštatovanie potvrdzuje aj Ústavný súd Slovenskej republiky, ktorý v uznesení zo dňa 28. 2. 2013, č. k. IV. ÚS 115/2013 deklaroval,

že nakoľko povinný využil svoje právo a trval na nariadení ústneho pojednávania v rozhodcovskom konaní a rozhodcovský súd na tento návrh žiadnym spôsobom neprihliadol, má povinný možnosť domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku (ktoré je v tomto konaní exekučným titulom) žalobou podanou na všeobecnom súde v zmysle § 40 ods. 1 písm. g) Zákona o rozhodcovskom konaní. V obdobnej právnej veci (zrušenie rozhodcovského rozsudku MORS, ktorý je skutkovo aj právne totožný s exekučným titulom v predmetnej právnej veci) vydal Okresný súd Bratislava I dňa 21. 5. 2013 uznesenie, sp. zn. 27 Cb/226/2012 (nadobudlo dňa 27. 6. 2013 právoplatnosť a vykonateľnosť), ktorým povolil odklad vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku MORS č. k. 12/2008. Na základe tejto skutočnosti ako aj skutočnosti, že v predmetnej právnej veci (o zrušení Rozhodcovského rozsudku, ktorý je exekučným titulom v napadnutom exekučnom konaní), rozhoduje rovnaký miestne príslušný súd, je možné sa domnievať, že bude aj v prípade Rozhodcovského rozsudku vykonateľnosť odložená a následne bude tento v súdnom konaní zrušený. Táto skutočnosť len potvrdzuje, že na povolenie odkladu exekúcie boli splnené zákonné podmienky.

Okresný súd Bratislava I však v napadnutom Uznesení žiadnym spôsobom neodôvodnil, prečo by súdne konanie, ktorého predmetom je zrušenie Rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu vo vedenom exekučnom konaní a ktorého vedenie povinný dostatočným spôsobom preukázal, nemalo byť dostatočné pre naplnenie zákonnej podmienky pre odklad exekúcie, ak je možné očakávať, že v tomto súdnom konaní bude exekučný titul zrušený a teda následne zastavená exekúcia.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj s ohľadom na skutkový stav veci opísaný v článku II tejto sťažnosti je potrebné uviesť, že odôvodnenie Uznesenia jasne a zrozumiteľne nedáva odpovede na žiadne zásadné právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, a preto je v rozpore s právom na súdnu a inú právnu ochranu a s princípmi spravodlivého procesu v zmysle čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy SR...»

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu a „... vyslovil, že základné právo sťažovateľa na súdnu a inú právnu ochranu podľa článku 46 Ústavy Slovenskej republiky bolo Uznesením, ktorým Okresný súd

Bratislava I nepovolil odklad exekúcie vedenej v právnej veci oprávneného: H. s. r. o. proti povinnému: A., s. r. o. o vymoženie EUR 18 494 s príslušenstvom pod sp. zn. 3 Er/898/2013, porušené... Uznesenie Okresného súdu Bratislava I o nepovolení odkladu exekúcie zo dňa 13. 8. 2013, sp. zn. 3 Er 898/2013 zrušil... priznal sťažovateľovi náhradu trov konania...“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Konanie o sťažnostiach je bližšie upravené predovšetkým v § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každej sťažnosti ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia sťažnosti vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, sťažnosti, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné sťažnosti alebo sťažnosti podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj sťažnosti podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie rozlišuje okrem iného aj osobitnú kategóriu návrhov, ktorými sú návrhy „zjavne neopodstatnené“. Týmto zákon o ústavnom súde v záujme účelnosti a procesnej ekonomie poskytuje ústavnému súde príležitosť preskúmať v štádiu predbežného prerokovania sťažnosti (§ 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde) možnosť jej prípadného odmietnutia jednak na základe obsahu namietaných právoplatných rozhodnutí, charakteru namietaných opatrení alebo iných zásahov, ktorými malo dôjsť k porušeniu základných práv alebo slobôd navrhovateľa, a z nich vyplývajúcich skutkových zistení, a jednak tiež na základe argumentácie, ktorú proti nim sťažovateľ v návrhu uplatnil.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (I. ÚS 66/98, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05, I. ÚS 74/05, IV. ÚS 300/08).

Sťažovateľka v sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy uznesením okresného súdu, ktorým okresný súd zamietol návrh sťažovateľky na odklad exekúcie.

Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľky zaoberal jej opodstatnenosťou v naznačenom smere predovšetkým skúmajúc možnosť preukázania príčinnej súvislosti medzi namietaným uznesením okresného súdu a základným právom upraveným v čl. 46 ods. 1 ústavy, porušenie ktorého sťažovateľka v sťažnosti namietala. V nadväznosti na to posudzoval opodstatnenosť námietok sťažovateľky, pokiaľ ide o ťažiskové časti odôvodnenia namietaného uznesenia okresného súdu vedúceho k požiadavke vyslovenia porušenia jej označeného základného práva.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Článkom 46 ods. 1 ústavy sa zaručuje ochrana viacerých záujmov, predovšetkým práva na prístup k súdu a práva na spravodlivý proces. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím (IV. ÚS 279/05, IV. ÚS 337/04).

V prípade sťažovateľky však nešlo o odmietnutie spravodlivosti majúce za následok porušenie základných práv, ale o prípad, keď právo na súdnu ochranu bolo v celom rozsahu realizované, aj keď nie podľa jej subjektívnych názorov.

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, ktorý rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je v zásade oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o namietaných porušeníach ústavou alebo príslušnou medzinárodnou zmluvou garantovaných práv a slobôd je preto daná len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecným súdom

nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve (I. ÚS 225/03).

Pokiaľ ide o sťažovateľkou namietané porušenie jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy namietaným uznesením okresného súdu, ústavný súd predovšetkým konštatuje, že v danej veci nebola vylúčená právomoc všeobecných súdov.

V právomoci ústavného súdu preto zostalo následne iba posúdenie, či účinky výkonu právomoci okresného súdu v súvislosti s jeho rozhodovaním o návrhu sťažovateľky na odklad exekúcie sú v súlade s označeným článkom ústavy.

Podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku aj bez návrhu môže súd povoliť odklad exekúcie, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená (§ 57).

Podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku „Exekúciu súd zastaví, ak

- a) sa začala a rozhodnutie sa dosiaľ nestalo vykonateľným,
- b) rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie, bolo po začatí exekúcie zrušené alebo sa stalo neúčinným,
- c) zastavenie exekúcie navrhol ten, kto navrhol jej vykonanie,
- d) exekúcia postihuje veci alebo práva, ktoré sú vylúčené z exekúcie alebo nepodliehajú exekúcii podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona, 6b)
- e) bolo právoplatne rozhodnuté, že exekúcia postihuje vec, na ktorú má niekto právo nepripúšťať exekúciu (§ 55),
- f) po vydaní rozhodnutia zaniklo právo ním priznané,
- g) exekúciu súd vyhlásil za neprípustnú, pretože je tu iný dôvod, pre ktorý exekúciu nemožno vykonať,
- h) majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie,
- i) oprávnený nezaplatí súdny poplatok za vydanie poverenia na vykonanie exekúcie,
- j) pri exekúcii predajom zálohu zaniklo záložné právo a oprávnený bol záložným veriteľom,

k) rozhodol, že majetok štátu podľa § 61c ods. 2 je nevyhnutne potrebný na plnenie úloh štátu alebo na plnenie verejnoprospešného účelu.“.

Podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku „Exekúciu môže súd zastaviť aj vtedy, ak to vyplýva z ustanovení tohto alebo osobitného zákona.“.

Sťažovateľka vidí porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v tom, že okresný súd odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku nepovolil, čo odôvodnil tým, že okresný súd sa nesprávne vysporiadal s namietaným nedostatkom spôsobilého exekučného titulu a svoje uznesenie neodôvodnil dostatočne.

Ústavný súd sa po oboznámení s obsahom namietaného uznesenia dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka má postavenie povinnej v exekučnom konaní vedenom súdnym exekútorom, ktorý bol poverený vykonaním exekúcie okresným súdom poverením zo 7. mája 2013. Exekučným titulom v predmetnom exekučnom konaní je vykonateľné rozhodnutie Medzinárodného rozhodcovského súdu v Bratislave sp. zn. 3/2009 z 25. septembra 2012 v spojení s opravným rozhodnutím sp. zn. 3/2009 z 10. októbra 2012.

Sťažovateľka podala námietky proti označenej exekúcii, ako aj návrh na odklad exekúcie z totožných dôvodov, ktoré vymedzila takto: „... *exekučný titul, na základe ktorého prebieha exekučné konanie nie je materiálne vykonateľný, nakoľko neobsahuje všetky zákonné náležitosti, bol vydaný orgánom ktorý na to nie je oprávnený, neobsahuje zdôvodnenie a nie je právoplatný... vedie sa súdne konanie, ktoré začalo po vzniku exekučného titulu a predmetom ktorého je zrušenie exekučného titulu... vedie sa konanie o zrušenie spoločnosti oprávneného bez likvidácie.*“ V námietkach proti exekúcii sťažovateľka okrem uvedených dôvodov namietala, že ňou bola uplatnená kompenzačná námietka.

Vzhľadom na totožnosť dôvodov námietok sťažovateľky proti exekúcii a dôvodov návrhu na povolenie odkladu exekúcie okresný súd o nich rozhodol v jednom uznesení.

Okresný súd sa podrobne vysporiadal s jednotlivými dôvodmi návrhu sťažovateľky na povolenie odkladu exekúcie a uviedol:

„V zmysle § 45 ods. 1 písm. c) ZORK súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví, ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené, alebo odporuje dobrým mravom. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia súd výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie zastaví aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa ods. 1 písm. b) alebo c). V zmysle ods. 3 tohto ustanovenia proti rozhodnutiu súdu podľa ods. 1 a 2 je prípustný opravný prostriedok.

Súd už pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia postupoval podľa ust. zákona § 45 ods. 2 cit. Zákona a preskúmal predložený exekučný titul a nezistil nedostatky podľa odseku 1 písm. b) alebo c) cit. Zákona. Námietky povinného ohľadne materiálnej neplatnosti exekučného titulu sú dôvodmi na podanie žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 40 cit. Zákona, ktoré sú predmetom osobitného súdneho konania a exekučný súd nie je kompetentný posudzovať ich v exekučnom konaní. Súd je preto viazaný právoplatným a vykonateľným exekučným titulom...

Povinný súdu osvedčil, že dňa 19. 11. 2012 podal na Okresný súd Bratislava I návrh na zrušenie Rozhodcovského rozsudku vydaného Medzinárodným rozhodcovským súdom v B. sp. zn. 3/2009 zo dňa 25. 09. 2012 v spojení s opravným rozhodnutím č. k. 3/2009 zo dňa 10. 10. 2012 a návrh na odklad vykonateľnosti predmetného rozhodnutia.

Súd zistil, že Okresný súd Bratislava I vec dňa 19. 04. 2013 postúpil na Okresný súd Bratislava II, z dôvodu miestnej nepríslušnosti. Okresný súd Bratislava II vo veci koná, vec nie je právoplatne skončená. Ku dňu rozhodnutia súdu povinný súdu nepreukázal povolenie odkladu vykonateľnosti exekučného titulu. Súd je preto viazaný právoplatným a vykonateľným exekučným titulom...

Z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I, oddiel: Sro, vložka č. 14256/S súd zistil, že oprávnený j e zapísaný v obchodnom registri, nezanikol... Z výpisu z obchodného registra má súd za preukázané, že spoločnosť oprávneného je zapísaná v obchodnom registri a nebola ku dňu rozhodnutia súdu vymazaná, má právnu subjektivitu a nemá obmedzenie vykonávať právne úkony. Z uvedeného preto vyplýva, že oprávnený bol oprávnený podať návrh na začatie exekúcie na základe právoplatného a vykonateľného rozhodnutia...“

Okresný súd v relevantnej časti uznesenia týkajúcej sa dôvodov na odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku uviedol: «Povolenie odkladu exekúcie podľa § 56 ods. 2 Ex. por. vyžaduje splnenie zákonnej domnienky, pre ktorú je možné dôvodne očakávať (t. j. dôvodne sa domnievať), že exekúcia bude zastavená. Preukázanie jej splnenia zaťažuje povinného. V tejto súvislosti sa od povinného očakáva, aby preukázal minimálne skutočnosť, že sa začalo konanie, ktoré môže viesť k zastaveniu exekúcie. Takouto skutočnosťou je vždy rozhodnutie súdu o odklade vykonateľnosti exekučného titulu, ktoré môže byť vydané aj v konaní o obnove konania (§ 233 OSP), resp. situácia, s ktorou odklad vykonateľnosti spája právo, napr. povolenie obnovy konania (§ 234 ods. 3 OSP). Takouto skutočnosťou však automaticky nie je akékoľvek súdne konanie začaté povinným, ktorým spochybňuje platnosť alebo účinky exekučného titulu.(uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. januára 2009, sp. zn. II. ÚS 1/09-29).

Z výkladu citovaného ustanovenia zákona ako i doterajšej judikatúry súdov vyplýva, že odklad exekúcie je osobitným a svojim charakterom skôr výnimočným inštitútom, ktorým súd priznáva povinnému časovo obmedzené exekučné moratórium v prípade, ak by pokračovanie v exekúcii mohlo mať vzhľadom na tvrdenia povinného, ktorými preukazuje dôvodnosť odkladu nepriaznivé následky. Súd preto pri skúmaní existencií okolností na povolenie odkladu exekúcie podľa § 56 ods. 2 EP musí ustáliť či dôvody uvádzané povinným dostatočne preukazujú naplnenie zákonnej domnienky „ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená“.

Skúmanie naplnenia týchto podmienok povolenia odkladu exekúcie je podstatné vzhľadom na zásadu rovnosti účastníkov konania a garanciu práva oboch účastníkov na súdnu ochranu zakotvenú v Ústave SR. Exekučné konanie ako vyplýva už z obsahu

jeho označenia je konaním vykonávacím, v ktorom sa realizuje nútený výkon právoplatných rozhodnutí súdov a iných exekučných titulov. Svojou podstatou je posledným štádiom (fázou) súdnej ochrany a jeho účelom je zabezpečiť rýchly, nerušený a efektívny prístup k vymoženiu práva oprávneného, ktoré mu bolo priznané právoplatným a vykonateľným exekučným titulom.

Povolenie odkladu exekúcie, ktorým sa povinnému dočasným exekučným moratóriom priznáva súdna ochrana napriek existencii vykonateľného exekučného titulu preto musí byť výsledkom dôkladného posúdenia opodstatnenosti dôvodov uvádzaných povinným v kontexte s právom oprávneného na vymožitelnosť práva (súdnou ochranu).

Po oboznámení sa s obsahom spisu a v ňom založenými listinnými dôkazmi dospel súd k záveru, že návrh povinného na povolenie odkladu exekúcie nie je opodstatnený.

Súd zistil, že povinný dňa 19. 11. 2012 podal na Okresný súd Bratislava I návrh na zrušenie Rozhodcovského rozsudku vydaného Medzinárodným rozhodcovským súdom v Bratislave sp. zn. 3/2009 zo dňa 25. 09. 2012 v spojení s opravným rozhodnutím č. k. 3/2009 zo dňa 10. 10. 2012 a návrhu na odklad vykonateľnosti predmetného rozhodnutia. Podľa § 40 ods. 2 cit. Zákona, podaním žaloby na zrušenie rozhodcovského rozsudku, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd v čase rozhodovania vo veci nemal za preukázané, že konajúci súd na návrh povinného povolil odklad vykonateľnosť exekučného titulu.

Na základe uvedeného súd ustálil, že exekučné konanie prebieha na základe vykonateľného exekučného titulu a keďže nebolo preukázané, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 a 58 Exekučného poriadku, súd nepovolil odklad exekúcie a rozhodol tak, ako to vyplýva z druhého výroku tohto uznesenia...»

Podľa názoru ústavného súdu sa s dôvodmi návrhu na odklad exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku vysporiadal okresný súd ústavne akceptovateľným spôsobom.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že jej podstatou je tiež nesúhlas sťažovateľky s právnym názorom okresného súdu týkajúcim sa existencie dôvodov na povolenie odkladu exekúcie podľa § 56 ods. 2 Exekučného poriadku. Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti

opakovane vyslovil, že skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť jeho právny názor svojím vlastným (I. ÚS 188/06). Táto okolnosť nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia sťažovateľovho základného práva už aj z toho dôvodu, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (I. ÚS 19/02).

Jednou z neoddeliteľných súčastí princípu právnej istoty v demokratickom a právnom štáte je aj garancia, že ak sa fyzická osoba alebo právnická osoba, využívajúc svoje základné právo na súdnu ochranu, obráti so svojím návrhom na nezávislý a nestranný súd, má právo, aby súd o jej návrhu rozhodol a svoj právny názor vyjadril vo forme zákonného rozhodnutia. Na túto skutočnosť pamätá aj generálna právna norma civilného procesu (Občianskeho súdneho poriadku) v ustanovení § 157 ods. 2, podľa ktorého v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Toto zákonné ustanovenie je potrebné z hľadiska práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na spravodlivé súdne konanie, vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napr. rozsudok Garcia Ruiz v. Španielsko z 21. januára 1999, § 26) tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť s prihliadnutím na okolnosti každej veci.

Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993).

Vzhľadom na uvedené je potrebné, aby všeobecný súd zohľadnil všetky náležitosti zákonného rozhodnutia, tak ako ich predpokladá zákon, a tieto pri jeho tvorbe prakticky aj aplikoval. Výsledkom dodržania zákonných ustanovení by malo byť presvedčivé a preskúmateľné rozhodnutie.

Ústavný súd z obsahu napadnutého uznesenia zistil, že okresný súd sa návrhom sťažovateľky na odklad exekúcie a dôvodmi v ňom obsiahnutých podrobne zaoberal. Citované rozhodnutie obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok skutkových a právnych záverov, pričom ústavný súd konštatuje, že závery, ku ktorým okresný súd dospel, nemožno označiť za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplýva z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom okresného súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

Z ústavnoprávneho hľadiska preto niet žiadneho dôvodu, aby sa spochybňovali závery napadnutého uznesenia, ktoré sú dostatočne skutkovo a právne odôvodnené.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že niet žiadnej spojitosti medzi uznesením okresného súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších požiadavkách sťažovateľky uplatnených v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. októbra 2013